

faste Rentefod er for ham et Punkt af den allerstørste Betydning, og han har sagt os igaar, at, naar dette Punkt blev taget bort, saa havde Loven for ham mistet sin væsentligste praktiske Betydning. Dette kan jeg meget godt forstaa, og jeg maa tilstaa, at, er der noget Spørgsmaal i Alt, hvad der vedrører Sparekassernes Ordning, som maa siges at være tvivlsomt og vanskeligt, saa er det virkelig dette Spørgsmaal om Rentefodens Fastfættelse. Der lader sig anføre meget gode Grunde baade for den ene og for den anden Side, ja Nogle ere endog saa heldige, at de, saaledes som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), kunde anføre Grunde for begge Dele. Det ærede Medlem besidder en høi Grad af Bevegelighed, naar Spørgsmaalet bliver om en Rentefod af 4 pCt. De 4 pCt. som fast Rentefod blivne til en Tid under det ærede Medlems Behandling til en Betingelse for Statens Vel, og til andre Lieder bliver det i høi Grad en Betingelse for Statens Vel, at der ikke er nogen fast Rentefod. Det kommer nemlig blot an paa, fra hvilken Side man ser det. Naar man er Laantager, saa er 4 pCt. en Velgjerning for Samfundet; men er man Laangiver, saa er den frie Rente en Velgjerning for Samfundet, og det ærede Medlem har som sagt en beundringsværdig Lethed til at staa over fra Laangiverens til Laantagerens Standpunkt, hvilket han ogsaa gjorde i det Foredrag, som han nys holdt. Jeg erkjender som sagt, at dette er et meget tvivlsomt og vanskeligt Punkt, men det Resultat, hvortil jeg for mit Vedkommende er kommen, er rigtignok dette, at der ikke lader sig fastsætte en saadan ubetinget Rente for Sparekasserne (Hør!). Der er i alt Fald en Modifikation, som maa være aldeles nødvendig, og det er den, at, skal 4 pCt. fastholdes som Rentefod, saa maa der staa: for saadanne Midler, som kunne udtages uden eller med ganske kort Opfigelse. (Stemmer: Det er forudsat!) Maaske, men det staaer ikke i Lovforslaget, og det er altsaa et meget væsentligt Punkt at faae det klaret og slaet fast. De Herrer, som hidtil have talt, have væsentligst talt fra Landsparkekassernes og Provindsparkekassernes Standpunkt. Jeg er saa lykkelig ikke at være Direktør for nogen kjøbenhavnske Sparekasse, men det ligger jo ganske naturligt i min Stilling og i mine Forhold, at jeg fortrinnsvis har maattet tænke paa dem og undersøge deres Stilling, og jeg kan da ikke Andet end finde, at den Regel, som nu er opstillet i § 2 c, maatte blive aldeles bræbende for de kjøbenhavnske Sparekasser. Den største af disse er, som man veed, Sparekassen for Kjøbenhavn og Omegn. Der er noget Betynderligt i at skulle give en Lov, som samtidig skal gjælde for et Institut som dette, der nu har virket i en lang Række af Aar, i hele 60 Aar, hvis Kapital er saa overordentlig stor, hvis Reservecapital yder al den Sikkerhed, som man fornuftigvis kan forlange, og

hvilket Institut er saaledes indrettet, at det har en fuldstændig Administration til sin Raadighed, som fra Morgen tidlig til Aften silde staaer til Sparerens Tjeneste, og for en eller anden lokal Sparekasse, som maaske kun er aaben een Aften om Ugen i een eller to Timer. Det er, siger jeg, noget betynderligt at skulle give en fælles Lov for en saadan Anstalt, som i Aarets Løb disponerer over saadant Noget som fra 60 til 70 Mill. Kroner, der i dette Lidsrum gaar ud og ind af Kassen, og for en lokal Sparekasse, hvor hele Omsetningen maaske kan være 20 à 25,000 Kr. om Aaret. Men Kjøbenhavnss Sparekasse bestaar, som Alle vide, af flere Afdelinger. Den første af disse er den almindelige, ordinære Afdeling, hvor Folk kunne forlange deres Penge udbetalte til hvilken som helst Tid. Der eksisterer vel en formel Berettigelse for Sparekassen til at hævde sig en vis Opfigelsesfrist; men denne staaer paa Papiret; i Virkeligheden bliver den ikke overholdt. Renten i denne Afdeling, den tredje Afdeling, er 3 1/2 pCt. aarlig. Jeg skal her indskyde en lille Bemærkning, at i den anden store kjøbenhavnske Sparekasse, nemlig Vikuben, er Renten noget lavere, nemlig 3,85 pCt. om Aaret eller 1 Dre daglig af 100 Kr., medens Sparekassen for Kjøbenhavn og Omegn, som sagt, giver 3,80 pCt. i Rente. Denne Different, som ganske vist ikke er stor, men dog altid en Different, synes ikke at have gjort noget Skaar i det Omfang, hvori disse Sparekasser benyttes, det synes ikke, at Vikuben har mistet Midler derved, at Renten er lidt høiere i Sparekassen for Kjøbenhavn og Omegn. Men denne Rente af 3 1/2 pCt. har havt en historisk Grund, som jeg ikke nærmere skal gaa ind paa. I denne tredje Afdeling, hvor Renten er under 4 pCt., gjælder det ogsaa, at Udbetalingen af Indskud og af oplagte Renter i Reglen sker uden foregaaende Anmeldelse. Dog forbeholder Sparekassen sig Ret til efter Omstændighederne at fordre 14 Dages Opfigelse, men det er, som sagt, en formel Besjæftelse, som aldrig er anvendt. Ved Siden deraf er der imidlertid en anden Afdeling under Navn af den fjerde Afdeling. I denne er den aarlige Rente 4 1/4 pCt. aarlig, men saa findes der tillige en Regel, som gaar ud paa, at Udbetalingen af Indskud i denne Afdeling kun kan ske den 11te Juni og 11te December med et halvt Aars Opfigelse. Det er ganske klart, at for Penge, der staa saaledes, kan der overmaade godt gives 4 1/4 pCt. uden mindste Skaar i Sparekassens Rentabilitet. Jeg kan ogsaa her indskyde den Betragtning, at, naar man taler imod, at store Beløb søge til Sparekasserne, og finder det næsten illegitimt, at der er store Beløb, som saaledes tye dertil, saa forekommer det mig, at store Beløb, naar de staa paa saadan Maade som i den kjøbenhavnske Sparekasses fjerde Afdeling, ere saa langt fra at være en Byrde for et saadant Institut, at det tværtimod maa være i høi Grad til